

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUEEN OHJEET VIERAANVA- RAISUUDESTA, EDUSTAMISESTA, LAHJOISTA JA MUISTAMI- SESTA

Hyväksytty aluehallituksessa xx.xx.2026 (§ xx)

Sisällys

1	Ohjeen tarkoitus	3
2	Arviointikriteerit	3
3	Vieraanvaraisuuden vastaanottaminen	4
3.1	Ateriat.....	4
3.2	Yhteistyötahojen järjestämät muut tilaisuudet.....	4
3.3	Lahjat	5
3.4	Ulkopuolisten kustantamat matkat	5
3.5	Sponsorointi.....	6
4	Vieraanvaraisuuden osoittaminen ja lahjat	6
4.1	Vieraanvaraisuuden osoittaminen	6
4.2	Lahjat	7
5	Muistaminen.....	7
6	Taustalla oleva lainsäädäntö	7
6.1	Yleiset velvollisuudet	7
6.2	Lahjuksen ottaminen	8
6.3	Lahjuksen antaminen	8
6.4	Lahjus elinkeinotoiminnassa.....	8

1 Ohjeen tarkoitus

Hyvään hallintoon kuuluu, että kansalaiset voivat luottaa viranomaisen ja viranhaltijan toimintaan sekä riippumattomuuteen ja avoimuuteen. Tasapuolisuus ja viranhaltijan puolueettomuus luovat perustan viranomaistoiminnalle. Toiminnan on oltava puolueetonta ja sen on myös näytettävä puolueettomalta sidosryhmien ja kansalaisten näkökulmasta. Kun esimerkiksi yksityinen yritys on tarjoamassa hyvinvointialueen henkilöstölle tai luottamushenkilölle matkaa, matkan hyväksyttävyyden arvioinnissa keskeisenä arviointikriteerinä on se, voiko etuuden hyväksyminen tai lahjan vastaanottaminen olla omiaan heikentämään luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen.

Tämän ohjeen tarkoituksena on vastata kysymyksiin ja käytännön tilanteisiin siitä, mitä asioita Kanta-Hämeen hyvinvointialueen viranhaltijoiden, henkilöstön ja luottamushenkilöiden on otettava huomioon, jos heille tarjotaan etuja, lahjoja tai vieraanvaraisuutta sidosryhmäyhteistyössä tai muussa viranomaistoiminnassa. Samalla pyritään kuvaamaan sallitun ja kielletyn toiminnan rajoja niin pitkälti kuin se on mahdollista yleisellä ohjeella. Lisäksi ohjeessa määrätään hyvinvointialueen varojen käytöstä vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Ohje koskee Kanta-Hämeen hyvinvointialueen virka- ja työsopimussuhteista henkilöstöä sekä luottamushenkilöitä. Toimialojen johto voi tarvittaessa antaa tarkentavia ohjeita omalle henkilöstölleen. Lisäksi ohje koskee hyvinvointialueen konsernin tytäryhteisöjä soveltuvin osin.

Ohjeistuksen lähteenä on käytetty soveltaen Kuntaliiton vuonna 2017 kunnille laatimaa suositusta siitä, mitä seikkoja kunnan henkilöstön ja luottamushenkilön on otettava huomioon, jos heille tarjotaan etuja, lahjoja tai vieraanvaraisuutta sidosryhmäyhteistyössä tai muussa toiminnassa (Yleiskirje 17/2017).

Ohjeistuksen seuraavassa luvussa 2 käsitellään lahjan ja muun etuuden hyväksyttävyyttä arviointia ja arviointikriteerejä. Luvun 3 teemana on vieraanvaraisuuden vastaanottaminen. Vieraanvaraisuuden osoittamista koskeva ohjeistus löytyy luvusta 4 ja muistamista (siunaustilaisuudet) koskeva ohjeistus on esitetty luvussa 5. Luvussa 6 käydään läpi hyvinvointialueen viranhaltijan, työntekijän ja luottamushenkilön yleiset velvollisuudet, minkä jälkeen luvussa käsitellään asiaa taustoittavaa lainsäädäntöä.

2 Arviointikriteerit

Lahjan ja muun etuuden hyväksyttävyyttä arvioitaessa keskeistä on se, että menettelyä pidetään asianmukaisena sekä säännösten ja määräysten mukaisena. Luottamus viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen on omiaan heikentymään, jos taloudellisen etuuden tai lahjan saaminen saattaa ulkopuolisen silmin vaikuttaa viranomaistoiminnan puolueettomuuteen ja riippumattomuuteen.

Arvioitaessa sitä, voiko etuuden vastaanottaminen, hyväksyminen tai vaatiminen vaikuttaa viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen, on otettava huomioon ennen kaikkea viranhaltijan/luottamushenkilön asema ja tehtävät sekä heidän mahdollisuutensa vaikuttaa etuuden tarjoajan asioiden käsittelyyn. Pääsääntöisesti johtavassa asemassa olevat viranhaltijat ovat velvollisia hoitamaan yhteiskunta- ja edustussuhteita laajemmin kuin muu henkilöstö.

Oikeuskäytännössä edun hyväksyttävyyden arvioinnissa on kiinnitetty huomiota mm. seuraaviin asioihin:

- edun välttämättömyys ja tarpeellisuus virkatehtävien suorittamisen kannalta
- edun antajaa koskevat asiat viranomaisessa
- edun saajan vaikutusmahdollisuudet
- edun tarjoajan tavoitteet

- edun tavanomaisuus
- virkatoimen merkitys
- virkamiehen asema

Lisäksi on kiinnitettävä huomiota etuuden laatuun ja arvoon, toistuvuuteen sekä muihin tapauksen olosuhteisiin. Merkitystä on myös sillä, tarjotaanko etu suuremmalle virkamiesjoukolle vai yksittäiselle viranhaltijalle.

Viranhaltija voi vaikuttaa asioiden käsittelyyn päätöksentekijänä tai asian valmistelijana/esittelijänä. Luottamushenkilö saattaa puolestaan pystyä vaikuttamaan asiaan paitsi päätöksentekijänä toimielimessä, myös esim. hyvinvointialueen neuvottelijana asian valmistelussa.

Seuraavissa tilanteissa on erityisesti syytä pidättäytyä tarjotuista eduista:

- valvonta- tai tarkastustehtävän suorittaminen
- hankinnan valmisteleminen ja hankinnasta päättäminen
- lupa-asian valmisteleminen ja luvasta päättäminen

Oikeuskansleri on kehottanut vieraanvaraisuuden tarjoamisen tilanteissa jokaista kysymään itseltään:

- Miksi minulle tarjotaan tällainen etuus?
- Millaisista motiiveista otan etuuden vastaan?
- Miltä asia näyttäisi julkisuudessa?

Hyvinvointialueen henkilöstöön kuuluvalla ja luottamushenkilöllä on aina oikeus ja mahdollisuus kieltäytyä hänelle osoitetusta lahjasta tai muusta etuudesta.

3 Vieraanvaraisuuden vastaanottaminen

Suomessa ei ole olemassa euromääräistä rajaa kielletylle etuudelle, joten hyväksyttävyyden arviointi on aina tapauskohtaista. Lähtökohtana on henkilön oma arvio toiminnan hyväksyttävyydestä. Vaikka etujen vastaanottaminen ei täyttäisi rikoksen tunnusmerkistöä, saattaa tulkinnanvaraisten etujen vastaanottaminen aiheuttaa negatiivista julkisuutta. Tarjotuista eduista on aina mahdollista kieltäytyä.

Vieraanvaraisuuden vastaanottamisessa edellytetään pidättyväsyyttä. Tavanomaisuus ja kohtuullisuus määrittävät niin yhteistyökumppaneille järjestettävää kuin myös yhteistyökumppaneilta vastaanotettavaa vieraanvaraisuutta.

3.1 Ateriat

Julkisen, yksityisen tai järjestösektorin yhteistyötahon kustantamalle tavanomaiselle ja kohtuulliselle lounaalle voi pääsääntöisesti osallistua. Ainoastaan silloin, kun viranomaisessa on vireillä sellainen yhteistyötahon asia, johon ulkopuolisen silmin lounaalla pyritään vaikuttamaan, ei lounaalle tule osallistua. Yhteisten lounaiden määrä on rajoitettava muutama vuodessa, jotta sidonnaisuutta ei syntyisi. Tutustumistilaisuuksissa viranomaisen edustajat voivat osallistua yhteiselle tavanomaiselle lounaalle. Jos hyvinvointialueen edustaja on luennoitsijana yrityksen järjestämässä tilaisuudessa, tavanomaiselle lounaalle voi niin ikään osallistua.

3.2 Yhteistyötahojen järjestämät muut tilaisuudet

Yhteistyötahon kutsumiin juhlatilaisuuksiin, kulttuuritapahtumiin, urheilukilpailuihin tai muihin tilaisuuksiin osallistuminen voi olla kohteliasta ja perusteltua. Osallistuminen arvioidaan tapauskohtaisesti.

Yhteistyötahojen järjestämissä tilaisuuksissa on tavanomainen vieraanvaraisuus hyväksyttävää. Tilaisuuksissa huomioidaan, onko kyse yhteistyötahon PR-tilaisuudesta vai pyritäänkö vaikuttamaan jonkun viranomaisasian käsittelyyn. Merkitystä on myös ao. kutsujalle syntyvästä kustannuksesta, joka vieraan osallistumisesta aiheutuu, esim. pääsylipun lunastus.

3.3 Lahjat

Hyväksyttävän lahjan laatua tai arvoa ei ole määriteltä. Arvio edellyttää tapauskohtaista harkintaa. Jos lahjan vastaanottaminen on ulkopuolisen silmin omiaan heikentämään luottamusta viranomais toimintaan, tai jos etu vaikuttaa tai sillä pyritään vaikuttamaan viranhaltijaan tai luottamushenkilöön, kyseessä on kielletty lahja. Esimerkkinä tästä on tavanomaisen vieraanvaraisuuden ylittävä ravintolatarjoilu urakkakilpailun valmistelijoille.

Tarjotun lahjan vastaanottaminen voi olla hyväksyttävää, jos lahja on arvoltaan vähäinen, liittyy merkkipäivään tai esim. joulumuistamiseen, ja on merkkipäivälahjana tavanomainen. Yksityisiltä henkilöiltä, yrityksiltä tai järjestöiltä ei pääsääntöisesti tule ottaa vastaan muita kuin vähäarvoisia mainos- tai muita lahjoja. Yhteistyövierailujen yhteydessä vastaanotetut tavanomaiset lahjat (kuten muistoesineet tai teokset) ovat hyvinvointialueelle osoitettuja lahjoja.

Käteisen rahan tai lahjakortin vastaanottaminen virkatoimesta on kiellettyä.

Hyvinvointialueen luottamushenkilöillä, viranhaltijoilla ja työntekijöillä on aina oikeus kieltäytyä lahjoista, jotka liittyvät luottamustehtävän tai viran/työtehtävän hoitoon.

3.4 Ulkopuolisten kustantamat matkat

Virkamatkoissa lähtökohtana voidaan pitää, että hyvinvointialue itse maksaa viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden matkat. Mikäli esimerkiksi ulkomaanmatka katsotaan virkatehtävien hoidon vuoksi tarpeelliseksi, huolehtii hyvinvointialue pääsääntöisesti itse matkan aiheuttamista kustannuksista. Matkakustannuksia ovat esimerkiksi oman auton käyttökustannukset, joukkoliikennevälineiden käyttömaksut sekä lentomatkat.

Yritysten tarjoamiin matkoihin on syytä suhtautua pidättyväisesti, jos viranhaltijalla ja luottamushenkilöillä saattaa asemansa perusteella olla tosiasiallista vaikutusvaltaa tehtäessä esim. etuuksia tarjonnutta yrityksiä koskevia päätöksiä ja hankintoja. Jos ulkopuolinen taho lähettää kutsun nimetylle henkilölle, saattaa tämä herättää epäilyksen siitä, että yritys haluaa tarjota matkan nimenomaan tietylle yrityksen kannalta vaikutusvaltaiselle henkilölle ja tätä kautta pyritään vaikuttamaan hyvinvointialueen päätöksentekoon epäasiallisin keinoin.

Ulkopuolisten tahojen kustantamien virkamatkojen hyväksyttävyyttä arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota seuraaviin seikkoihin:

- ulkopuolisten tahojen rooli suhteessa viranomaiseen
- miksi hyvinvointialueen ulkopuolinen taho kustantaa virkamatkoja tai muita etuja
- minkä arvoisia nämä matkat ovat
- voivatko ne vaikuttaa tasapuolisuuteen virkatehtävien hoidossa
- liittyykö matkaan kestitystä tai muuta oheistarjontaa
- joutuuko viranhaltija tai luottamushenkilö kiitollisuudenvelkaan
- mitä etuuden antaja odottaa etuuden saajalta
- onko kyseessä esimerkiksi kilpailuasetelma, jossa yhtä kilpailijaa suositetaan.

Liikkeyritykset voivat suhdetoiminnassaan antaa virkamiehille myös tutustumismatkoja, joiden tarkoituksena saattaa olla ainoastaan tarjota mahdollisuus henkilökohtaiseen tutustumiseen ja tietojenvaihtoon viranomaisten ja liikeyritysten edustajien välillä, mutta

joilla ei pyritä vaikuttamaan vastaanottavien virkamiesten toimintaan virassaan. Osa tällaisesta menettelystä on hyväksyttävää, mutta se saattaa saada muotoja, jotka heikentävät luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen.

Matkan vastaanottaminen vapaa-aikana yksityishenkilönä esim. lomalla ei muuta matkan hyväksyttävyyttä, jos matkalla pyritään vaikuttamaan virkatehtävien hoitoon. Myöskään lähijohtajan antama matkamääräys ei poista viranhaltijan omaa vastuuta matkan hyväksyttävyydestä.

Jos tarjottu matka on tarkoitettu ao. palvelun henkilöstön edustajalle tai jos kutsu on esitetty yksittäiselle viranhaltijalle, ratkaisee asian lähijohtaja hallintosäännön ja toimialan delegointisäännön määräysten mukaisesti.

Luottamushenkilöille tarjottua matkaa tai sen rahoitusta koskeva tarjous on osoitettava ao. toimielimelle, joka ratkaisee matkan tarkoituksenmukaisuuden toimintansa kannalta sekä mahdolliset osallistujat. Luottamushenkilöiden ulkomaanmatkojen tarpeellisuuden arvioi aluehallitus.

3.5 Sponsorointi

Viranhaltijan hankkiessa rahallista tai muuta tukea omille tai perheenjäsentensä sidosryhmille, esim. urheiluseurat, kansalaisjärjestöt, on oltava erityisen tarkkana viranhaltijan oman aseman ja hänen toimialallaan vireillä olevien asioiden suhteen. Vaikka hankittu etu olisi vastaanotettu yhdistyksen nimissä, se saattaa olla oikeudeton, jos hyöty siitä tulee muodossa tai toisessa viranhaltijalle.

Hyvinvointialue voi vastaanottaa sponsorointia toimintaansa, tilaisuuksiinsa ja hankkeisiinsa, kun sponsorointi ei vaaranna toiminnan riippumattomuutta tai puolueettomuutta. Sponsoroinnin vastaanottamisesta päätetään kirjallisesti hallintosäännön mukaisesti. Sponsorointia ei oteta vastaan vireillä olevan tarjouskilpailun aikana kilpailuun osallistuvilta toimijalta eikä toimijalta, jonka asiaa hyvinvointialue parhaillaan käsittelee.

4 Vieraanvaraisuuden osoittaminen ja lahjat

4.1 Vieraanvaraisuuden osoittaminen

Vieraanvaraisuuden osoittamisessa on noudatettava tilannekohtaista harkintaa, hyviä tapoja, kohtuullisuutta ja säästäväisyyttä. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tarjoaman vieraanvaraisuuden tarkoituksena on edistää myönteistä kuvaa hyvinvointialueesta, hyvinvointialueen strategian toteutumista sekä hyvinvointialueen tunnettuutta. Hyvinvointialueen varoja voidaan käyttää edustustarkoituksiin vain tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi hyvinvointialueen tehtäväalueella toimiville sidosryhmille. Vieraanvaraisuutta voidaan osoittaa ja liikelahjoja antaa samankaltaisissa tilanteissa ja muodoissa, joissa niitä voitaisiin vastaanottaa. Henkilöstöä koskeva ohjeistus sisältyy Palvelussuhdekäsikirjaan.

Tilaisuuksien järjestämisessä ja vieraanvaraisuuden osoittamisessa tulee noudattaa seuraavia periaatteita:

- jokaisella tilaisuudella on oltava vastuhenkilö, jolla on kokonaisvastuu tilaisuuden ohjelmasta, aikataulusta ja tarjoilusta,
- ruoka- ja tarjoilukuluista sekä mahdollisesta alkoholitarjoilusta päättää tilaisuudesta vastaava johtaja tai lähijohtaja. Alkoholitarjoilu voi olla poikkeuksellisesti hyväksyttävää edustustilaisuuksissa, mikäli tarjoilu on määrältään ja kustannuksiltaan kohtuullista sekä liittyy tilaisuuden luonteeseen ruokatarjoiluun. Lounas- ja tarjoilussa ei pääsääntöisesti tarjolla alkoholia.

- kukin toimi- tai tulosalue maksaa tarjoilunsa omista, tähän tarkoitukseen varatuista määrärahoista.
- edustuslaskuun on merkittävä tilaisuuden tarkoitus ja osallistuneiden nimet.

Hyvinvointialueen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden väliset keskinäiset edustustilaisuudet eivät ole sallittuja. Hyvinvointialueen sisäiset tilaisuudet kuten esimerkiksi seminaarit eivät ole edustustilaisuuksia.

Hyvinvointialue ei anna suoraa tai epäsuoraa tukea poliittisille puolueille, niiden tukijärjestöille tai yksittäisille poliitikoille.

4.2 Lahjat

Mainoslahja vai edustuslahja?

Lahjat voidaan jakaa edustuslahjoihin ja mainoslahjoihin. Mainoslahja on arvoltaan vähäinen massalahja, joita annetaan samanaikaisesti ja samanlaisena useille vastaanottajille. Tyypillisiä mainoslahjoja ovat kynät, pipot, kukat, suklaa ja vastaavat tavarat.

Mainoslahjoissa on yleensä hyvinvointialueen logo.

Edustuslahja on valittu yksilöllisemmin vastaanottajaa silmällä pitäen. Edustuslahja annetaan yhteistyösuhteiden edistämisen tarkoituksessa esim. yhteistyökumppanin merkkipäivänä.

Lahjat hyvinvointialueella

Hyvinvointialue muistaa 200 euron arvoisella lahjakortilla eläkkeelle jääviä työntekijöitään, joilla on vähintään 6 kk työsuhteen. Tämä ohjeistus koskee myös täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle jääviä. Tarkempi ohjeistus asian osalta Palvelussuhdekäsikirjassa.

Hyvinvointialue ei anna lahjoja henkilöstön tai luottamushenkilöiden merkkipäivien yhteydessä.

5 Muistaminen

Siunaustilaisuudet

Hyvinvointialueen luottamushenkilöä voidaan muistaa lähettämällä surunvalitteluadressi ja/tai surunvalittelukukat. Omaisten pyynnöstä hiljaisia hautajaisia ei huomioida. Tämä ohjeistus koskee nykyisissä luottamuselimissä toimineita.

Henkilöstön osalta muiston kunnioittamiseen liittyvä ohjeistus sisältyy Palvelussuhdekäsikirjaan.

6 Taustalla oleva lainsäädäntö

6.1 Yleiset velvollisuudet

Hyvinvointialueen ulkopuolisten tahojen tarjoaman taloudellisen etuuden hyväksyttävyyden arvioinnissa ovat keskeisenä säädöspohjana viranhaltijoiden, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden asemaa koskevat yleiset säännökset sekä rikoslain rangaistussäännökset.

Viranhaltijan yleisistä velvollisuuksista säädetään kunnan ja hyvinvointialueen

viranhaltijasta annetussa laissa (304/2003, viranhaltijalaki). Virkarikoksista, mukaan lukien lahjusrikokset, säädetään rikoslain (39/1889) 40 luvussa. Rikoslain 40 luvun lahjusrikossäännökset koskevat hyvinvointialueen viranhaltijoita, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Esteellisyysperusteista säädetään hallintolain (434/2003) 5 luvussa. Esteellisyysperusteet koskevat hyvinvointialueen viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä. Valtuutetun esteellisyysperusteista säädetään hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 102 §:ssä.

Viranhaltijalain 17 §:n nojalla viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työjohto- ja valvontamääräyksiä. Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäytymään asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla. Viranhaltija ei saa vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista taloudellista tai muuta etua, josta säädetään rikoslain 40 luvussa. Viranhaltijan on vältettävä menettelyä, joka voi heikentää luottamusta viranomastoiminnan tasapuolisuuteen.

Hyvinvointialueen työntekijän yleisistä velvollisuuksista säädetään työsopimuslain (55/2001) 3 luvun 1 §:ssä, jonka nojalla työntekijän on tehtävä työnsä huolellisesti noudattaen niitä määräyksiä, joita työnantaja antaa toimivaltansa mukaisesti työn suorittamisesta. Työntekijän on toiminnassaan vältettävä kaikkea, mikä on ristiriidassa hänen asemassaan olevalta työntekijältä kohtuuden mukaan vaadittavan menettelyn kanssa.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain ja rikoslain mukaan virkamies, julkista luottamustehtävää hoitava henkilö, julkisyhteisön työntekijä tai julkista valtaa käyttävä henkilö ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä lahjaa, etua, lupausta tai tarjousta itselleen tai toiselle, jos se voi heikentää luottamusta hänen toimintaansa tai viranomastoimintaan. Tilanteessa, jossa virkamies, luottamushenkilö tai julkisyhteisön työntekijä toimii tämän pääsäännön vastaisesti, on kysymys lahjusrikoksesta. Seuraavissa alaluvuissa avataan tarkemmin lahjuksen ottamiseen ja antamiseen liittyviä määritelmiä.

6.2 Lahjuksen ottaminen

Lahjuksen ottamisesta rankaiseminen edellyttää lähtökohtaisesti sitä, että etuuden saajalla on tietty yhteys etuuden antajaan koskeviin jo tehtyihin tai mahdollisesti tuleviin päätöksiin. Keskeistä on, että asianomaisella viranhaltijalla, työntekijällä tai luottamushenkilöllä on mahdollisuus vaikuttaa taloudellisen etuuden antajaan koskeviin ratkaisuihin. Kun vaikutusmahdollisuus on olemassa, kyse on lahjuksen ottamisesta eikä enää lahjusrikoksesta.

Lahjusrikkomus ei edellytä konkreettista yhteyttä virkatoimiin. Vaikka viranhaltijaan, työntekijään tai luottamushenkilöön ei pyritäkään vaikuttamaan, saattaa taloudellisen etuuden vastaanottaminen heikentää luottamusta viranomastoiminnan tasapuolisuuteen. Ilmaisulla ”on omiaan heikentämään” viitataan siihen, ettei menettelyn välttämättä tarvitse konkreettisesti heikentää puheena olevaa luottamusta. Riittää, että menettely on tyypillisesti sellaista, että se yleensä heikentää tätä luottamusta.

6.3 Lahjuksen antaminen

Rikoslain 16 luvussa säädetään rikoksista viranomaisia vastaan. Lahjuksen antamisesta tuomitaan se, joka virkamiehelle lupaa, tarjoaa tai antaa hänen toiminnastaan palvelussuhteessa hänelle tai toiselle tarkoitetun lahjan tai muun edun, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan virkamiehen toimintaan palvelussuhteessa. Lahjuksen antamisesta tuomitaan myös se, joka virkamiehen toiminnasta palvelussuhteessa lupaa, tarjoaa tai antaa edellä mainitun lahjan tai edun toiselle. Jos lahjan arvo on huomattava, on menettely kriminalisoitu törkeänä lahjuksen antamisena.

6.4 Lahjus elinkeinotoiminnassa

Lahjuksen ottamisesta ja lahjuksen antamisesta elinkeinotoiminnassa säädetään rikoslain 30 luvussa. Se joka elinkeinonharjoittajan palveluksessa ollessaan, elinkeinonharjoittajana toimivan yhteisön tai elinkeinotoimintaa harjoittavan säätiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenenä, toimitusjohtajana, tilintarkastajana tai selvitysmiehenä taikka elinkeinonharjoittajan puolesta tehtävää suorittaessaan itselleen tai toiselle pyytää lahjuksen tai tekee muutoin aloitteen sellaisen saamiseksi, ottaa vastaan tai hyväksyy lahjuksen suo-siakseen toimessaan tai tehtävässään lahjuksen antajaa tai jotakuta muuta taikka palkki-oksi tällaisesta suosimisesta, on tuomittava lahjuksen ottamisesta.